

**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

V. Vtrùm requiratur propositum non peccandi ad Sacramentum
Pœnitentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

verba, & ratio autem videtur esse: quia (vt notat Suarez 3. rom. disp. 14. sect. 2. circ. med.) per sacramenta homo initiatur & consecratur Deo; ille autem qui consecratur, non debet inuitus consecrari, & dedicari Deo: consecratur autem, quando à ministro vngitur, tangitur, abluatur, & c. profertur verba: ideo qui ordinatur verbi gratia, tunc debet prestare consensum, quando accipit materiam vel ordinatur, quia tunc accipit potestatem: datio autem potestatis absque acceptatione eius, qui habet usum rationis, non est valida, & completa: ideo tunc debet esse intentio in suscipiente. Quod idem procedit de aliis Sacramentis cum proportionem, in quibus datur etiam aliqua potestas, vel aliquod donum à ministro nomine Christi. Quando verò fit contritio, non consecratur poenitens à ministro, nec accipit ab eo potestatem aliquam, quam debet acceptare, sed disponit se ad consecrationem per absolutionem Sacerdotis accipientem: non ergo requiritur tunc alia intentio præter ipsammet contritionem, quæ se sola sufficienter disponit.

47. Sed contra vrgebis, primò quia infans non potest acceptare potestatem in Sacramento, & tamen illud validè recipit, ergo potest esse valida, & completa traditio potestatis absque acceptatione suscipientis, atque adeo ex hoc capite non requiritur intentio. Respondetur, acceptationem requiri ad valorem aliarum donationum, quando fit donatio adulto, non quando fit infanti, vt cum aliis obseruat Thomas Sanchez lib. 1. de matrim. disp. 6. n. 15. & 27. Sic ergo de Sacramentis, quando ministrantur infanti non habenti propriam voluntatem, sufficit voluntas Christi, vel Ecclesiae absque eius consensu, vt traditio potestatis sit valida.

48. Vrgebis secundò, quia ex hoc capite non requireretur intentio suscipientis toto tempore, quo minister loquitur, vel operatur, sed sufficeret intentio in fine: sicut quando aliquis donat tibi librum, non requiritur consensus tuus ab initio loquutionis, sed sufficit quando ille absoluit verba acceptare donationem; ergo licet ille qui baptizatur non haberet intentionem, quando abluatur, sufficeret eam habere, quando absoluitur verba. Respondetur, quando hoc esse differentiam inter sacramenta, & contractus humanos, in quibus sufficit acceptatio in fine, quia adhuc perseverat moraliter voluntas donantis. In Sacramentis verò non sufficit, quia eorum effectus non potest suspendi, sed debet operari, quando fiunt, vel applicantur. Vnde non sufficit consensus accipientis post finem verborum, quia iam non est sacramentum, neque etiam sufficit consensus post prolatam mediam partem v.g. formæ, vel applicatam materiam, quia illa pars, & illa consecratio præcedens non operatur, vt nunc moraliter perseverat, sed vt fuit, quado physice fuit. Nam si aliquis cum debita intentione effuderit aquam & postea cum debita intentione proferret verba, licet per possibile vel impossibile reuocasset intentionem, quoad effusionem aquæ præteritam, validum esset Sacramentum: quia non attenditur ad non reuocatam voluntatem, sed ad intentionem, quam habuit, quando effudit aquam: ideo ergo ab initio requiritur intentio suscipientis, vt singulæ partes consecrationis, & operationis ministri acceptentur, dum fiunt, quia si tunc non acceptantur, postea non poterunt acceptari, quando solum moraliter perseverant.

49. Sed vrgebis tertio ex Sacramento matrimonij, in quo si femina non cogitante de matrimonio, dicat vir cum intentione debita: *Ego te accipio in meam ipsam* verò tunc cum eadem intentione respo-

deat acceptando, & dicat *Ego etiam te in meum*; fit Sacramentum, licet intentio non fuerit in femina suscipiendi Sacramentum ab initio, dum vir illud ministrabat: ergo non requiritur in Sacramentis intentio suscipientis toto tempore, quo ministrat illud ministrat.

Respondetur, ideo dixi supra, regulariter, eam intentionem exigere, vt scilicet exciperem matrimonium, quod sicut irregulare est, quoad alia multa; sic etiam quoad hoc. Quæ differentia oritur ex duplici, vel triplici capite. Primò, quia in hoc Sacramento ritus, & verba non videntur sonare consecrationem, sed solam obligationem profanam. Secundò, quia est contractus, qualis antea erat: cum ergo de se non exigeret acceptationem antecedentem, sed sufficeret acceptatio consequens, sicut in aliis contractibus, non debuit variari natura contractus per rationem Sacramenti supradictam. Tertio, quia in Matrimonio non requiritur verba physica, sed sufficiunt virtualia, vt supra diximus, atque adeo sufficiunt verba præterita moraliter manentia: cum enim prolata fuerint à viro sub conditione, si femina acceptaret; femina postea acceptante, incipiunt eadem verba non reuocata, existimari verba nunc prolata absolute: quæ verba virtualia, & moralia sufficiunt in illo Sacramento, licet in aliis non sufficiant. Habemus ergo ex his, non requiri semper intentionem Sacramenti in suscipiente, quoties ponitur aliqua pars intrinseca Sacramenti ex ratione generali partis Sacramenti, atque adeo neque eam intentionem requiri, quando ponitur dolor, qui est pars materiales.

Denique quod Aduersarij opponebant de vniõne morali requisita inter dolorem, & confessionem, ad faciendum vnum Sacramentum, quæ vniõ videtur fieri per illam relationem doloris ad confessionem. Hoc, inquam, parum vrget, satis enim coniunguntur moraliter; si intra debitum tempus dolor præcedens significatur per confessionem subsequenter; sicut etiam in iudicio humano, si aliquis ex odio præcedenti scelerum, & ex desiderio remedij moueatur postea ad accusandos sceleratos; sufficienter coniungitur accusatio cum odio præcedenti in ordine ad constituendam accusationem dolorosam, seu iustificatam. Nunc iam dicamus aliquid de proposito non peccandi.

SECTIO V.

Virum requiratur propositum non peccandi ad Sacramentum poenitentiae.

Tres sunt Sententiae. Prima docet, esse necessarium ad valorem Sacramenti propositum, sicut dolorem. Ita Ioannes Medin. *Cod. de confession. quaest. de confess. filia iteranda* Toletus. lib. 3. *summa* cap. 4. §. *Quinta est*, & alij, qui id probant ex Concilio Florent. & Trident. in quibus dicitur primam partem huius Sacramenti esse contritionem, ad quam pertinet dolor de peccato cum proposito non peccandi de cætero.

Secunda sententia dicit, non requiri propositum formale, aut virtuale. Ita Soto, & alij, quod affert Suarez in præfati disputat. 10. *sectio 4. num. 32.*

Tertia sententia docet, requiri quidem ad Sacramenti valorem propositum, vel formale, vel virtuale, quod in actu doloris includitur. Hanc tenet Suarez *ibi num. 33.* & est communis inter Recentiores.

Ego distinguendum existimo, aliquando enim dolor

Distinguen-
tiam 51.

dolor est talis, in quo virtualiter includitur propositum requisitum; & tunc non exigitur ad valorem Sacramenti aliud propositum formale: aliquando verò dolor non includit tale propositum, & tunc requiritur propositum vniuersale præter dolorem. Potest enim dolor esse, non ex motu vniuersali, sed speciali, propter quod penitens dolo de peccatis illis, quæ confitentur: & quidem hic dolor nec virtualiter continet propositum vniuersale non peccandi de cætero, sed ad summum continet propositum non committendi illa peccata, de quibus homo dolo. Alius verò est dolor de peccatis ex motu aliquo vniuersali comprehendente omnia peccata mortalia: vt si doleat homo propter offensam grauem Dei, propter irreuerentiam Dei, propter pœnas inferni, & carentiam beatitudinis, quæ correspondet omni peccato mortali: & quidem hic dolor virtualiter saltem continet propositum non peccandi mortaliter de cætero. Quando ergo dolor est prioris generis, requiritur propositum vniuersale, cum in ipso actu doloris non contineatur: quando verò dolor est posterioris generis, ipse dolor sufficit ad valorem Sacramenti: cum in se contineat virtualiter tale propositum vniuersale. Impossibile enim est, quod aliquis doleat efficaciter de furto, verbi gratiâ, præcisè, quia est offensa grauis Dei, & quod simul velit offendere Deum grauius alio peccato diuerso: quia per priorem actum odit offensam grauem Dei super omnia: per posteriorem verò vult offensam grauem Dei ad vitandam iacturam alterius boni inferioris; quæ esset contradictio: ergo ille prior actus implicitè extenditur ad vitanda omnia peccata mortalia, quæ sunt etiã offensa graues Dei.

Nec obstat verba Conciliorum Florentini, & Tridentini, quæ exigunt cum dolore propositum non peccandi: illa enim intelliguntur de proposito formali, vel virtuali, & implicito; quia nimirum potest esse dolor aliquis, vt diximus quia non affert secum tale propositum vniuersale: ideo explicauerunt Patres dolorem, non vt cumque, sed cum proposito non peccandi, siue formali, siue virtuali. Quod autem virtuale etiam sufficiat, colligi potest ex eodem Tridentino illa sessione 14. cap. 4. vbi dicitur, attritionem ex gehennæ metu, v. g. si voluntatem peccandi excludat cum spe veniæ: peccatorem disponere ad recipiendam gratiam iustificationis cum Sacramento Penitentiae: vbi non requiritur alia conditio ad hunc effectum, nisi quod attritio sit talis, quæ voluntatem peccandi excludat: ergo quoties hoc habuerit attritio, disponit sufficienter ad valorem Sacramenti. Dolor autem ille vniuersalis à nobis explicatus excludit omnem voluntatem peccandi, vt constat ergo iuxta Tridentinum ille sufficit ad effectum huius Sacramenti, & per consequens id, quod superius dictum fuerat in eodem capite, contritionem esse dolorem ac detestationem de peccato commisso cum proposito non peccandi de cætero, intelligi debet de proposito, siue incluso in eodem actu doloris, siue non incluso, vt constat ex verbis posterioribus, quæ adduximus.

Obiicies primò, si dolor absq; alio proposito diuerso sufficit ad valorem huius Sacramenti: ergo etiam è contra sufficit propositum efficax non peccandi absq; alio dolore diuerso: sicut enim dolor, & detestatio præteriti includit implicitè propositum circa futurum, sic propositum efficax videtur includere detestationem & odium peccati

P. Joan. de Lugo de Penitentia

præteriti: Consequens autem videtur esse contra Tridentinum illa sess. 14. capite 4. vbi dicitur contritionem requisitam non esse solam cessationem à peccato, & vitæ nouæ propositum, sed veteris etiã vitæ odium.

Respondetur, propositum & dolorem in aliquo posse æquiparari, & in aliquo differre. Conueniunt quidem in hoc, quod sicut dolor ex efficaciaci, & vniuersali odio peccati, & offensa diuina includit virtualiter propositum circa futura, sic etiam propositum non peccandi ortum ex efficaciaci, & absoluto odio peccati, eo ipso continet implicitè detestationem peccati præteriti: unde qui diligit Deum, super omnia actu efficaciaci, & hoc motu proponit firmissimè custodire eius mandata, eo ipso dicitur communiter habere contritionem virtualem, quia in eo actu continetur implicitè detestatio peccati præteriti, licet homo non recorderetur, nec putet se peccasse, & offendisse Deum: ergo similiter, qui ex metu inferni concipit odium peccati, & proponit efficaciter vitare omnia peccata, eo quod displiceat illi super omnia quodcumque peccatum exclusiuium à Regno Cælorum, & inductiuium damnationis æternæ, iam eo ipso continet implicitam detestationem peccati præteriti, in quo tota illa ratio odibilis reperitur.

Differunt tamen adhuc quoad hoc actus detestationis, & actus propositi, quod detestatio efficax, & dolor de peccato præterito magis necessariò includit propositum implicitum, quàm è contra: nam qui detestatur super omnia peccatum præteritum, eo quod sit, v. g. inductiuium inferni, eo ipso ostendit, quod quantum est ex se vellet non esse positum peccatum, ne poneretur aliquid inductiuium inferni, hoc enim est dolere efficaciter de illo, ergo eo ipso significat, quod si in ipsius potestate esset nunc, non permitteret poni peccatum, ne sequeretur illud malum, ergo si nunc se offerret, ocano peccandi, non potest acceptare illam, nisi cesset ab illo priori actu, contradiceret enim sibi dicendo, quantum est ex me, vellem non esse positum, & vellem auferre tale malum positum, & abunde volo illud de nouo ponere. At verò propositum non ita secum affert necessariò detestationem præteriti peccati. Nam qui proponit, ex vi propositi solum dicit, volo deinceps nullo modo peccare: potest autem stare, quod quis firmissimè velit non iterum peccare, licet non displiceat illi peccasse olim: possum enim præscindere peccata præterita à futuris, & complacere in præteritis, vel saltem de illis non curare, negando tamen mihi omnia futura. Sic senex impeditus facillè proponit castam ducere vitam in futurum, licet non displiceat illi lasciuia suæ iuuentutis, nec contradicit sibi dicendo, placet mihi, quod feci, sed nullo modo volo iterum id facere, sufficit semel fecisse. Hinc ergo est, quod Concilium merito ad contritionem requirat non solam mutationem vitæ, & propositum vitæ nouæ, sed odium veteris, siue hoc includatur implicitè in actu propositi efficaciaci propter talem modum tendendi in obiectum formale, siue sit alius actus diuersus: nam propositum solum vitæ nouæ non sufficit ad veram penitentiam, cum possit etiam reperiri in non penitente.

Obiicies secundò, posse reperi attritionem ex metu gehennæ, in qua non continetur implicitè tale propositum non peccandi de cætero. Si enim aliquis potest ex metu gehennæ cogitans secum, acerbiter inferni, diceret: ego mallem peccare mortaliter, quàm pati illas pœnas, peccat in hoc actu, & quidem hic homo

T 2 postea

559

561

571

An aliquis potest ex metu gehennæ alteri de illa propositione præteriti.

Mallem peccare mortalius quam pati poenitentiam inferni.

postea, dum habet attritionem de suis peccatis ex metu inferni, non habet propositum etiam implicitum vitandi hoc peccatum; quomodo enim potest ex odio inferni moveri ad vitandum hoc peccatum? quippe iam sibi contradiceret, quia ex una parte diceret; ego volo vitare infernum omnibus modis, & ad hunc finem volo vitare omnia peccata: ex alia vero parte diceret, ego volo potius pati infernum, quam peccare, quia duo repugnant inter se: ergo ex illo motu inferni non potest proponere vitacionem huius peccati.

§ 8.

Respondetur, si argumentum hoc aliquod probat, probat etiam magis directe, non posse ex illo motu, & odio inferni concipi detestationem, & dolorem de illo peccato praeterito; nam detestari illud, videtur esse dicere: Ego retracto, quod dixi, & assero, quod voluissim potius eligere infernum, quam peccatum: haec autem praedictio non videtur posse fieri ex odio inferni; quis enim ex odio inferni eligat infernum potius, quam aliud malum? Si vero detestatio potest fieri ex motu illo, poterit etiam fieri propositum eodem modo, siue explicitè, siue implicitè. Quomodo autem possit quis ex illo motu detestari tale peccatum per veram attritionem; explicari potest hoc modo; quia omnia, quae ex se afferunt aliquod malum, possumus detestari, & odisse ex odio illius mali, quod afferunt: sed illud idem peccatum attulit de facto dignitatem aeternae damnationis, ergo homo, qui aduertit, se per illud peccatum incurrisse damnationem aeternam, potest ex odio illius damnationis dolere de tali peccato, per quod illud malum incurrit. Nec per hoc contradicit sibi in ipsa retractatione, quasi per ipsam velit simul duo contradictoria: non enim dicit, ego eligo infernum potius, quam peccatum, sed solum retractat actum priorem, & dicit, vellem non fecisse illam electionem peccati praeterito, & si esset in mea potestate, vellem, quod talis electio non fuisset, eo quod talis actus electionis attulit mihi damnationem aeternam. De electione vero opposita facienda nihil dicit homo per hunc actum, sed solum de illa mala electione non habenda, quia illa ipsa affert damnationem, quam volebat vitare: sicut qui habuit peccatum inuidiae, quo doluit de bonis alterius, quia bona illius sunt, & vellet potius ipse ea habere cum alterius damno, non oportet ad dolendum de hoc peccato, quod dicit, ego gaudeo positiuè de bonis illius, & malo, quod ipse ea habeat, quam ego; satis enim est, si dicat, doleo quod doluerim de bonis illius, & vellem non habuisse talem actum doloris; de obiecto autem illius actus inuidiae nihil dicit, sed de ipso actu. Sic in casu nostro ad retractandum peccatum non est necesse discernere de obiecto illius, & velle electionem contrariam, sed satis est damnare actum ipsum propter damnum quod attulit, nihil discernendo de eius obiecto.

§ 9.

Hinc autem constat, eodem modo posse fieri propositum de illo peccato, iterum non committendo, licet circa eius obiectum nihil proponatur; neque enim dicit homo: volo subire potius infernum, quam peccare, sed dicit, volo non habere actum electionis, quo ostendam, me potius velle peccatum quam infernum, eo quod talis actus electionis afferet mihi ipsum infernum.

Adde, etiam si in illo proposito diceret homo: volo eligere, & velle potius Infernum, quam peccatum; adhuc non vellet per illud propositum infernum ipsum, non enim est idem velle offerre se ad aliquod obiectum, ac velle ipsum obiectum. Imò qui scit quod si se offerat inimico ad mortem, euadet mor-

tem, potest ex desiderio vitandi mortem, velle se offerre occidendum suo inimico. Sic ergo homo ex desiderio vitandi infernum, quod scit vitari hoc modo, scilicet, offerendo se Deo ad patiendum infernum, potius, quam peccandum, potest, inquam, tunc ex illo desiderio offerre se, & velle eligere potius infernum, quam peccatum. Probat hoc manifestè de facto in actu dilectionis Dei super omnia, quo quidem homo implicitè odit offensam Dei supra omne malum, & supra infernum ipsum; & tamen potest homo ex desiderio beatitudinis, & ex metu damnationis aeternae, imperare sibi actum dilectionis Dei, quo iustificetur: Ecce ex odio inferni imperat sibi, & vult actum dilectionis, quo praelegit infernum offensae diuinae; in quo nulla est contradictio, imò necesse est, quod id fiat, quoties homo ex metu inferni proponit scilicet seruare omnia praecepta: vnum enim praeceptum est de diligendo Deo super omnia, & per consequens ex metu, & odio inferni vult homo seruare illud praeceptum, & elicere actum dilectionis Dei, quo velit potius infernum, quam Dei offensam. Ratio autem est, quia, ut diximus, omne id, quod est vile ad aliquem finem, nisi aliunde repugnet specialiter, potest eligi ex amore illius finis: cum autem vile, imò necessarium sit ad vitandum infernum habere actum, quo homo eligat potius infernum, quam peccatum, & aliunde non repugnet, imò necesse sit, quod homo ex desiderio beatitudinis possit velle omnia media necessaria ad ipsam, ille etiam actus eligi poterit ex odio inferni, & desiderio gloriae, atque adeo ex tali motu potest fieri propositum etiam vniuersale, extendens se ad vitandum peccatum illud, de quo procedebat argumentum.

Potes tamen, quid, si aliquis sciret, quod eligendo infernum, ne peccaret, acceptanda esset à Deo electio, & mittendus esset infallibiliter ad inferos? Tunc enim non posset villo modo ex odio inferni moveri ad vitandum illud peccatum, cuius vitatio infallibiliter afferret poenam inferni, quomodo enim posset eligi ex amore finis, seu ex desiderio fugiendi inferni vitatio peccati, quae nullo modo esset medium tunc ad vitandum infernum; sed potius afferret infallibiliter ipsum infernum.

Respondetur, metum inferni de facto esse motum sufficiens ad vitanda omnia peccata quae de facto possunt occurrere in hoc rerum ordine, & statu per se loquendo, & seclusa ignorantia. De facto enim iuxta leges Dei in hac providentia non incurrit aliquis inferni tormenta, eo quod illa eligat potius, quam peccare mortaliter, nec peccatum mortale est medium necessarium vili ad fugiendum infernum: ergo de facto metus inferni est motum efficax de se ad vitanda omnia peccata mortalia, quod sufficit ad propositum efficax concipiendum ex illo motu nunquam peccandi, & licet in illo casu ficto, & impossibili iuxta praesentem providentiam, non esset vniuersaliter efficax illud motum ad omnia peccata vitanda, hoc non obstat, quia ut aliquis efficaciter velit nunquam peccare, satis est velle non peccare in omnibus casibus, qui de facto possunt occurrere. Dixi autem, hoc motum ex metu inferni esse de facto efficax, & sufficiens ad seruanda omnia praecepta per se loquendo, & seclusa ignorantia, quia non nego, quod de facto posset aliquis ex ignorantia reduci ad eas angustias, ut cogitaret, sibi hic, & nunc necessarium esse committere aliquod peccatum mortale ad vitandum infernum, ut si Daemon minaretur aliqui, se illum statim ad inferos rapturum, nisi aliquod mortale peccatum committeret. Id tamen non

non tollit sufficientiam motui ad omnia peccata vitanda: sufficit enim quod quantum est de se, sufficiens sit, licet hic, & nunc per accidens propter ignorantiam, vel inaduertentiam non possit conducere ad vitandum aliquod peccatum.

61. Sic etiam fatendum est, motuum contritionis ex Dei dilectione super omnia sufficere ad vitandum omne peccatum: & tamen, si aliquis ex ignorantia putaret, aliquod peccatum manens peccatum, & illicitum non displicere Deo, sed placere, non posset ex amore Dei moueri ad vitandum illud peccatum. Item si aliquis ex inaduertentia non attendat, nec aduertat, quod mendacium displicet Deo, licet aduertat ad malitiam propriam mendacii, & peccet venialiter; non tamen potuit hic, & nunc retrahi ab illo peccato committendo ex motu dilectionis Dei, cum non aduertet, id displicere Deo. Et tamen nemo dicit, motuum dilectionis Dei super omnia non sufficere ad propositum vniuersale, & efficax circa omnia peccata venialia: quia nimirum illud motuum, quantum est de se, extenditur ad omnia, & potest per se loquendo singula impedire, seclusa ignorantia, vel inaduertentia, ut dictum est.

62. Dixi etiam supra, posse nos ex desiderio alicuius finis eligere omne id, quod est utile ad illum finem consequendum, nisi aliunde specialiter repugnet talis electio: potest enim aliunde repugnare. Vt si aliquis putaret necessarium, vel utile, esse ad suam salutem habere odium suae salutis: non posset quidem ex desiderio, vel amore salutis concipere odium eiusdem salutis; quia id specialiter repugnat: haberet enim simul amorem, & odium suae salutis. Amorem quidem quia ex amore, & desiderio suae salutis moueretur ad procurandam illam per tale medium: ergo haberet actu amorem suae salutis. Haberet item odium salutis, cum ex desiderio salutis conciperet odium eiusdem salutis; qui dno actus cum sint impossibiles ex parte obiecti non posset ex amore salutis moueri homo ad tale medium eligendum. Posset tamen ex desiderio salutis auferre se ad patiendum infernum: quia ipsa oblatio non est amor inferni, nec odium salutis; sed permissio illius, eo quod sciam, illam permissioem, & oblationem ex parte mea esse medium ad vitandum infernum: sicut in exemplo posito posset aliquis ex desiderio vitae offerre se ad mortem, quia praesciret, illam oblationem esse medium efficax ad vitam, & liberationem consequendam.

63. Obiicit tertio, qui dolet de peccato ex efficaci amore salutis aeternae, solum habere virtualem voluntatem mediorum, quae necessaria sunt ad eandem salutem, sed ad vitandam damnationem, non est medium necessarium vitare postea hoc peccatum hic, & nunc: sufficit enim, vel vitare illud, vel saltem postea delere illud per poenitentiam: ergo in illa detestatione non includitur propositum vitandi peccata in futurum, sed vel vitandi, vel delendi postea illa per poenitentiam.

Reponitur negando minorem, si salus aeterna consideretur in ordine ad me; nam licet Deus possit me saluare, etiam si ego peccem, & possit dare mihi tempus poenitentiae; id tamen non est in mea potestate: quare si ego volo efficaciter saluari, volo non peccare, quia volo non ponere tale impedimentum, quo posito, non sit in mea potestate saluari. Sicut si vis efficaciter viuere, non proiciis in mare vnicum panem, quem habes ad vitam, licet scias, quod Petrus dabit fortasse tibi dimidium tui panis; id enim non est in tua potestate.

64. Dices; si aliquis sciret, se esse praedestinatum
P. Ioan. de Lugo de Poenitentia

ex reuelatione, hic saltem in dolore de peccatis ex metu gehennae, non includeret virtualiter tale propositum. Cum enim sciret se, si postea, laberetur deleturum tandem illa peccata per poenitentiam non apprehendit, tanquam medium necessarium ad salutem, vitare peccatum subsequens: quia etiam si non videret illud, non subit periculum damnationis.

Respondetur, etiam in illo casu includi propositum in dolore ex motu attritionis: nam sicut dolet homo de peccatis praeteritis ex eo motu, non quia propter illa damnandus sit, (iam enim scit, se non damnandum propter illa) sed quia ex se attulerunt periculum & causam condignam damnationis aeternae, quod periculum, & quam causam odio efficaciter habet sic eodem odio prosequitur quodcumque aliud peccatum subsequens, quod ex se afferat idem periculum, & eandem causam damnationis aeternae; ubi enim est idem motuum, necesse est (ut diximus,) quod actus efficaciter tendens, & absolute in illud, tendat etiam virtualiter in omnia, quae necessaria sunt ad illud, vel comprehenduntur sub illo.

SECTIO VI.

Vitam posse dari Sacramentum poenitentiae validum, & informe ex defectu doloris.

AD complementum doctrinae traditae in sectionibus praecedentibus, necesse omnino est tractare hoc punctum, qui si dolor de peccatis est necessarius, tanquam pars Sacramenti, si qui videtur, non posse Sacramentum absque illo subsistere, & per consequens non posse dari Sacramentum validum, & informe, hoc est, absque collatione gratiae iustificantis: haec enim confertur, quoties non adest obex: obex autem aufertur per dolorem de peccatis, praesertim cum in dolore dixerimus contineri virtualiter propositum non peccandi, quando est ex motu vniuersali. Est autem haec quaestio satis celebris inter Theologos antiquiores, & recentiores, qui omnes in duas sententias principales diuisi sunt.

66. Prima negat vniuersaliter, posse vquam contingere, quod detur hoc Sacramentum validum, & non ponat statim affectum gratiae sanctificantis. Auctores huius sententiae non conueniunt inter se: Quidam enim dicunt id repugnare, eo quod quomodocumque ponatur confessio, & absolutio etiam absque dolore, vel saltem absque perfecto dolore, potest causare gratiam sanctificantem: quae sententia tribui solet Soto, sed contra eius mentem id esse, probat late P. Vasquez in praesenti quaest. 92. art. 1. dub. 1. ubi tamen pro illa affert Rosellam, & Angelum. Potest etiam afferi Vega lib. 13. in Trident. cap. 26. 34. & 36. qui vult, attritionem falsam, sed inuincibiliter existimata veram sufficere ad valorem, & effectum huius Sacramenti. Sed haec sententia clare reicitur ex supradictis, & ex Trident. sess. 14. cap. 4. & alibi exigente semper ad iustificationem, veram poenitentiam, & dolorem peccatoris, sine quo non remittitur peccatum personale.

67. Alij aliter amplectuntur illam sententiam dicentes dolorem illum, qui est pars essentialiter requisita ad valorem huius Sacramenti, esse dolorem perfectum, atque adeo simul esse dispositionem sufficienter ad gratiae effectum consequendum, nec posse inueniri vnum; sine alio; quare nullum Sacramentum poenitentiae erit validum, quod non
T 3 complet.